

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ · CLASA A IX-A · AN ȘCOLAR 2026–2027

Unitatea de învățământ:

Profesor:

Curriculum aplicat: 3 ore/săptămână – trunchi comun

Documente de referință: Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasa a IX-a, trunchi comun, aprobată prin OMEC nr. 3224/17.02.2026; planurile-cadru aprobate prin OMEC nr. 4350/20.06.2025; Instrucțiunea nr. 8/01.09.2025 privind utilizarea timpului aflat la dispoziția cadrului didactic; structura anului școlar 2026–2027.

REPERE PRIVIND NUMĂRUL DE ORE

- În interiorul celor 102 ore sunt marcate orientativ 21 de ore cu utilizare flexibilă, distribuite pe unități.
- Cota de 25% se raportează la bugetul anual al disciplinei, iar utilizarea ei concretă se adaptează și se revizuieste în funcție de diagnoza și progresul clasei, conform Instrucțiunii nr. 8/2025.

DISTRIBUIREA ORELOR PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Unitatea de învățare	Total ore	Parcurs comun	Ore flexibile (25%)
Recapitulare. Evaluare și diagnoză inițială	3	2	1
U1 – Reflecții despre literatură	14	11	3
U2 – Începuturile scrisului în limba română. Secolele XVI–XVII	15	12	3
U3 – Afirmarea conștiinței culturale. Sec. al XVIII-lea – începutul sec. al XIX-lea	13	10	3
U4 – Modernizarea formelor literare în prima parte a sec. al XIX-lea	18	15	3
U5 – Maturizarea formelor culturale și literare din a doua jumătate a sec. al XIX-lea	26	21	5
U6 – Oameni ai timpului lor	7	5	2
Recapitulare și evaluare finală	6	5	1
TOTAL activitate disciplinară obișnuită	102	81	21
„Școala altfel” + „Săptămâna verde” (2 săptămâni × 3 ore)	6	—	
TOTAL buget anual	108	81	27

DIRECȚII TEMATICE CU POTENȚIAL TRANSVERSAL

Valorificate prin exemplele de activități de învățare prevăzute de programă

- identitate individuală și colectivă;
- valori și atitudini;
- reprezentări sociale și culturale;
- alteritate;
- diversitate lingvistică și combaterea stereotipurilor/discriminării prin limbaj;
- dialogul literaturii cu celelalte arte;
- utilizarea reflexivă a mediilor digitale și a inteligenței artificiale.

Modulul I · 7 septembrie – 23 octombrie 2026 (7 săptămâni – 21 ore)

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
RECAPITULARE. EVALUARE ȘI DIAGNOZĂ (3 ore: 2 + 1 flexibilă)	1.2, 3.2, 3.3	Recapitularea cunoștințelor din gimnaziu: lectură și înțelegere, noțiuni de bază, exprimare scrisă și orală	1	S1	
	1.2, 3.2, 3.3	Evaluare inițială	1	S1	
	1.2, 3.2, 3.3	Oră flexibilă – cota 25%: diagnoză și reglare. Discutarea dificultăților identificate; activități diferențiate de remediare/consolidare	1	S1	Utilizarea orei se decide în funcție de rezultatele evaluării inițiale și de diagnoza clasei.
U1 · REFLECȚII DESPRE LITERATURĂ (14 ore: 11 + 3 flexibile)	1.1, 1.2	L1 – Literatura ca reprezentare a realității	2	S2	
	1.1, 1.3	L2 – Teme, motive, valori, viziune despre lume	1	S2	
	3.2, 3.3	L3 – Comunicare scrisă. Comunicare orală	1	S3	
	1.2, 1.3	Oră flexibilă – cota 25% (consolidare): „Cum citim un text?” – aplicarea noțiunilor de temă, motiv, valori, perspectivă asupra lumii pe un text nou	1	S3	Alternativă la o oră suplimentară de teorie; se alege în funcție de nivelul clasei.
	1.1, 2.2	L4 – Literatura ca parcurs istoric: diversificare și metamorfoze, succesiuni, simultaneități și sincronizări	1	S3	
	1.1, 2.1	L5 – Literatura ca instituție	1	S4	
	1.1, 2.1	L6 – Literatura ca spațiu de creație: biografii ale scriitorilor	1	S4	
	1.1, 2.2	L7 – Literatura ca tablou al genurilor: genuri și specii literare ce alcătuiesc un sistem variabil în timp	1	S4	
	2.2, 1.3	Oră flexibilă – cota 25% (transfer): „O temă – mai multe limbaje: literatură, pictură, muzică, film”	1	S5	Dialogul literaturii cu celelalte arte. Compararea unui text cu o creație plastică/muzicală/cinematografică.
	1.1, 2.1, 3.1	L8 – Cultură orală și cultură scrisă: literatură populară și literatură cultă	1	S5	
	3.1, 3.3	L9 – Limba română. Limbă standard și variație regională	1	S5	

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
	1.1, 1.3, 2.1	Oră flexibilă – cota 25% (aprofundare/transfer): „Ce spune despre noi ceea ce citim? Identitate, valori și preferințe culturale” – hărți conceptuale	1	S6	Identitate individuală și culturală; valori. Selectarea elementelor care ilustrează identitatea individuală sau colectivă.
	1.2, 1.3, 3.3	L10 – Evaluare	1	S6	
U2 · ÎNCEPUTURILE SCRISULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ. SECOLELE XVI–XVII (15 ore: 12 + 3 flexibile)	2.1, 1.1	L1 – Contextul socioistoric în secolele XVI–XVII. Primele instituții ale scrisului, circulația manuscriselor, a tipăriturilor și a traducerilor	1	S6	
	2.1, 2.2	L2 – Imaginar medieval și ecouri ale Renașterii și ale Umanismului în cultura română	1	S7	
	1.1, 1.2, 2.1	L3 – Teme și forme. Reprezentări ale lumii și ale omului în texte diverse ale perioadei. Formă obligatorie: cronica. Arta portretului – Grigore Ureche	2	S7	

Modulul II · 2 noiembrie – 22 decembrie 2026 (7 săptămâni – 21 ore)

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
U2 (continuare)	1.1, 1.3, 2.1	L4 – Teme și forme. Formă complementară: poemul filozofic. Discursul istoric și reflecția asupra scrisului – Miron Costin; jurnalul de călătorie – Nicolae Milescu Spătarul; literatura sapiențială și parenetică – Neagoe Basarab	3	S8	
	1.1, 2.1	Oră flexibilă – cota 25% (consolidare/aprofundare): „Portretul omului epocii” – compararea a două reprezentări ale omului în texte ale perioadei	1	S9	Identitate și memorie culturală. Reconstituirea „omului epocii”: valori, atitudini, trăsături identitare.
	3.3, 3.2, 3.4	L5 – Limba română. Comunicare scrisă. Texte propuse spre redactare. Jurnalul clasic și jurnalul digital	1	S9	
	3.1, 3.3	Oră flexibilă – cota 25% (transfer): „De la textul vechi la limbajul actual” – rescrierea unui fragment scurt în limba contemporană; transfer în limbaj jurnalistic / de social media	1	S9	
	3.1	L6 – Evoluția limbii române. Originea latină a limbii române. Limba română – limbă romanică. Etape ale evoluției limbii române	2	S10	
	3.1	L7 – Straturile lexicale: influențele unor limbi de contact și de cultură	1	S10	Diversitatea limbii; combaterea stereotipurilor lingvistice. „O limbă – mai multe varietăți.”
	3.4, 3.1, 2.1	Oră flexibilă – cota 25% (digital/documentare): „Manuscrisul în biblioteca digitală” – observarea unei pagini autentice, recunoașterea tipului de scriere, identificarea particularităților	1	S11	Accesarea bibliotecilor digitale pentru observarea textelor vechi.
	1.2, 2.1, 3.1	L8 – Evaluare	1	S11	
U3 · AFIRMAREA CONȘTIINȚEI CULTURALE. SEC. AL XVIII-LEA – ÎNCEPUTUL SEC. AL XIX-LEA (13 ore: 10 + 3 flexibile)	2.1, 2.2	L1 – Iluminismul european și iluminismul românesc	1	S11	
	2.1, 1.1	L2 – Iluminismul românesc. Școala Ardeleană	2	S12	
	3.1	L3 – Lexicografia. Etimologia cuvântului	1	S12	

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
	3.1, 3.4	Oră flexibilă – cota 25% (aprofundare/digital): „Cuvintele au istorie” – dicționare clasice și digitale, etimologie, forme vechi și moderne	1	S13	
	1.1, 1.3, 2.1	L4 – Reprezentări iluministe în texte din literatura perioadei	2	S13	
	1.1, 2.1	Oră flexibilă – cota 25% (aprofundare): „Omul iluminist – valori și atitudini” – profil construit strict pe baza textelor citite	1	S14	Valori și atitudini culturale; reconstituirea profilului „omului epocii”.
	1.1, 1.2	L5 – Forme literare. Memorialul de călătorie	2	S14	

Modulul III · 11 ianuarie – februarie 2027

Numărul efectiv de săptămâni și de ore se adaptează în funcție de intervalul de vacanță stabilit la nivel județean și de poziționarea programelor „Școala altfel” și „Săptămâna verde”.

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
U3 (continuare)	1.3, 2.1, 2.2	Oră flexibilă – cota 25% (transfer): „Eu și Celălalt în memorialul de călătorie” – ce observă, ce compară, ce apreciază și ce judecă privitorul; unde apar stereotipuri; cum se construiește imaginea celuiilalt	1	S15	Identitate și alteritate; reprezentări sociale și culturale. Cercetare asupra reprezentărilor alterității.
	3.1	L6 – Tranziția de la alfabetul chirilic la alfabetul latin	1	S15	
	1.2, 2.1, 3.1	L7 – Evaluare	1	S15	
U4 · MODERNIZAREA FORMELOR LITERARE ÎN PRIMA PARTE A SEC. AL XIX-LEA (18 ore: 15 + 3 flexibile)	2.1	L1 – Contextul socioistoric în prima parte a secolului al XIX-lea	1	S16	
	1.1, 2.1	L2 – Întemeierea instituțiilor culturale (școală, presă, teatru)	1	S16	
	2.1, 2.2	L3 – Romantismul european. Romantismul pașoptist	2	S16–S17	
	2.2, 1.1	Oră flexibilă – cota 25% (transfer transartistic): „Romantismul în literatură și pictură/muzică”	1	S17	Raportul dintre literatură, istorie și celelalte arte.
	1.1, 2.1	L4 – Literatura națională și afirmarea identității culturale: programul „Daciei literare”	1	S17	
	1.1, 1.2, 1.3	L5 – Forme literare care ilustrează paradigma estetică romantică. Nuvela istorică „Alexandru Lăpușneanul”, de Costache Negruzzi	3	S18	Text integral; aplicații complexe.
	1.3, 2.2	Oră flexibilă – cota 25% (aprofundare): „Istorie și ficțiune” – compararea reprezentării unui personaj/eveniment într-o sursă istorică și în textul literar	1	S19	Scopul este exersarea diferențelor de discurs, nu adăugarea de conținut istoric.
	3.3	L6 – Limba română. Comunicare orală. Monologul	1	S19	
	1.1, 2.1	Oră flexibilă – cota 25% (aprofundare): „Cum se construiește identitatea unei comunități prin literatură?” – identitate colectivă în literatura pașoptistă: teme, motive, simboluri, mitologie	1	S19	Identitate individuală și colectivă; valori și reprezentări culturale.

Modulul IV · februarie/martie – 23 aprilie 2027

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
U4 (continuare)	1.1, 2.1	L7 – Mitologie națională și folclorică	2	S20	
	1.1, 1.2	L8 – Forme literare care ilustrează paradigma estetică romantică	1	S20	
	3.3, 3.2	L9 – Comunicare scrisă. Eseul	2	S21	
	1.2, 1.3, 3.3	L10 – Evaluare	1	S21	
U5 · MATURIZAREA FORMELOR CULTURALE ȘI LITERARE DIN A DOUA JUMĂTATE A SEC. AL XIX-LEA (26 ore: 21 + 5 flexibile)	2.1	L1 – Contextul socioistoric în a doua parte a secolului al XIX-lea	1	S22	
	1.1, 1.2, 2.1	L2 – Apariția instituției criticii literare. Critica de direcție	2	S22	
	1.2, 1.3	L3 – Reprezentări ale lumii și ale omului în textul critic	1	S23	
	1.2, 3.4	Oră flexibilă – cota 25% (consolidare/gândire critică): „Spirit critic: de la Maiorescu la informația contemporană” – două surse, două afirmații, identificarea argumentului, verificarea sursei	1	S23	Gândire critică; componentă de educație media.
	1.1, 2.2	L4 – Realismul. Ecouri ale clasicismului	2	S23– S24	
	1.1, 1.3	L5 – Teme și forme: memorialistica. Raportul dintre realitate și ficțiune în opera lui Ion Creangă	1	S24	
	1.2, 1.3, 3.1	L6 – Reprezentări ale lumii și ale omului în „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă	3	S24– S25	Text integral.
	3.1, 1.1	Oră flexibilă – cota 25% (aprofundare): „Limbă, identitate, oralitate” – cum participă variația lingvistică la profilul vorbitorului/personajului	1	S25	Diversitate lingvistică și stereotipuri; investigarea particularităților regionale.
	1.1, 1.2	L7 – Forme literare care ilustrează paradigma estetică realistă. Nuvela	1	S26	

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
	1.2, 1.3	L8 – Reprezentări ale lumii și ale omului în „Pădureanca” de Ioan Slavici	2	S26	
	1.3, 3.3	Oră flexibilă – cota 25% (transfer): „Individul și comunitatea – valori și alegeri” – jurnal de reflecție: ce valori propune lumea textului și cât mai sunt ele relevante astăzi	1	S27	Valori și atitudini; identitate individuală/socială.
	3.4, 1.2	Oră flexibilă – cota 25% (digital/IA): „Ce spune IA despre text și ce spune textul?” – compararea analizei personale cu un răspuns generat de inteligența artificială	1	S27	Utilizarea reflexivă a mediilor digitale și a IA.
	1.1, 1.2	L9 – Forme literare care ilustrează paradigma estetică realistă. Comedia	1	S27	

Modulul V · 5 mai – 18 iunie 2027 (7 săptămâni – 21 ore)

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
U5 (continuare)	1.2, 1.3, 3.2	L10 – Reprezentări ale lumii și ale omului în „O scrisoare pierdută” de I.L. Caragiale	3	S28	Text integral.
	3.2, 3.3, 1.3	Oră flexibilă – cota 25% (transfer): „Comunicare, limbaj și comportament social” – raportul dintre limbaj, statut, intenție și efect comic; raportare la forme contemporane de comunicare	1	S29	Valori și atitudini; reprezentări sociale.
	3.2	L11 – Limba română. Construcția textului: coeziune	1	S29	
	3.2	L12 – Limba română. Construcția textului: coerența	1	S29	
	3.2, 3.3	L13 – Limba română. Construcția textului: dialogul	1	S30	
	1.2, 1.3, 3.2	L14 – Evaluare	1	S30	
U6 · OAMENI AI TIMPULUI LOR (7 ore: 5 + 2 flexibile)	1.1, 2.1	L1 – Ion Neculce – cronicarul care a povestit istoria altfel	1	S30	Unitate integratoare. Nu se transformă într-o succesiune de biografii de memorat.
	1.1, 2.1	L2 – Maria Rosetti – femeia care a purtat libertatea în brațe	1	S31	
	1.1, 2.1	L3 – Vasile Alecsandri – scriitor reprezentativ al generației pașoptiste	1	S31	
	2.1, 1.1, 3.3	Oră flexibilă – cota 25% (aprofundare): „Omul timpului său” – elevii aleg o personalitate și construiesc relația dintre context, valori, operă/acțiune culturală și posteritate	1	S31	Personalitate – valori – identitate – societate; memorie culturală.
	1.1, 2.1	L4 – Iulia Hasdeu – destin cultural printre luminile secolului al XIX-lea	1	S32	
	3.4, 3.3, 2.1	Oră flexibilă – cota 25% (proiect multimodal): text + imagine + sursă istorică + sursă digitală + bibliografie	1	S32	Documentare critică din surse multiple. Produs: prezentare digitală despre o personalitate.
	1.1, 2.1	L5 – Titu Liviu Maiorescu – arhitectul culturii române	1	S32	Temă integratoare: „ce rămâne actual din valorile și ideile lor?”
RECAPITULARE ȘI EVALUARE FINALĂ (6 ore: 5 + 1 flexibilă)	1.1, 2.1, 2.2	Recapitulare și sinteză comparativă: „Cum se schimbă imaginea omului și a lumii de la secolele XVI–XVII la sfârșitul secolului al XIX-lea?”	3	S33	Se evită recapitularea cronologică de tip inventar.
	1.2, 1.3, 3.3	Evaluare finală	2	S34	

Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Ore	Săpt.	Observații
	1.2, 3.3	Oră flexibilă – cota 25%: feedback, autorefecție și reglare	1	S34	

Programele naționale „Școala altfel” și „Săptămâna verde”

Program	Competențe	Propunere curriculară pentru LLR	Observații de trecut în planificare
„Școala altfel”	2.2, 3.3, 3.4	„Literatura în afara manualului – muzeu, bibliotecă, casă memorială, teatru, patrimoniu cultural local”, cu documentare și produs multimodal.	Activități specifice Programului național „Școala altfel”, conform planificării stabilite la nivelul unității de învățământ.
„Săptămâna verde”	1.1, 2.2	„Natura în literatură și în celelalte arte – reprezentări, valori și perspective asupra relației om–natură.”	Activități specifice Programului „Săptămâna verde”, conform planificării stabilite la nivelul unității de învățământ.

